

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare: Miercuri, Vineri și Duminecă.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

strada Carolinei Nr. 5.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:

Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.

Abonamentele se plătesc înainte.

Proprietari și editori:

Dr. Eusebie Antonovici, cand. de adv.

Valerian Halip, notar.

Constantin Jescu, țăran.

Vasile Maghior, paroh.

Dorimedont Vlad, inv. sup.

INSERTIUNILE:

Un rind petit sau spațiul său coastă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani. — Reclame la finea textului coastă șirul de petit 50 bani.

Prenumerajunile se primesc la administrație; Inseratele la „Societatea tipografică bucovineană” în Cernăuț.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr costă 20 bani.

In ajunul alegerilor.

Înainte de o săptămână am sărbătorit ziua Paștilor.

Poporul românesc din Bucovina nu a așteptat aproape nicidecum sărbătoarea Învierii Domnului, cu inima atît de încercată și nedumerită, ca în anul acesta, căci cerul din țerișoara noastră n'a fost nicidecum acoperit atît de mult de nori și elementele n'au fost așa învăluite în luptă ca de astă dată.

Cerul e întreg orizontul politic, eară norii împreună cu elementele învăluite în luptă sînt alegerile pentru sfatul împărătesc, cari țin în febre toate sufletele românești și turbură văzduhul.

Legile naturii sînt eterne și ne-strămutate. Adunîndu-se la un loc prin mai lung timp explozivele se produc norii, cari conform legilor naturii trebuie să se descarce.

Dacă analizăm norii întunecați și grei de pe orizontul politic, cari s'au adunat în decurs de trei ani și cari amenință să se descarce în țerișoara noastră, aflăm, că explozivele sînt nesinceritatea și egoismul fără margini al clicei Onciu-Lupu. Tragerea pe sfoară a tot ce e românesc din partea acestei clici, firește, că n'è putut rămîne vecinic fără reacțiune. Explozivele — adunîndu-se atît de multe la un loc — au trebuit să producă norii, cari în orice caz se vor descărca în 14 Maiu — ziua alegerii pentru senatul imperial.

Dela rezultatul acestor alegeri depinde în cea mai mare parte soartea neamului românesc în viitor.

Un omen pentru o soarte mai bună, ca pînă acu, va fi însă numai atunci, dacă clică, care și-a făcut mendrele în ultimii trei ani, se va înlocui prin voturile alegătorilor cu bărbații devotați și dornici de muncă sinceră.

Dintre cei mulți chemați vor trebui să iasă aleși numai cei mai probați.

În deplină conștiință a răspunderii sale a recomandat deci partidul național alegătorilor de candidați numai pe acei bărbați, cari ca fi sinceri și devotați sînt și cunoscători buni ai tuturor neajunsurilor de cari e încercat neamul românesc din Bucovina.

În ziua de 14 Maiu va fi rindul alegătorilor romîni, ca pășind cu toții la urna de alegere, să deie glasul lor numai candidaților nominați de partidul național, cari dintre cei mulți chemați sînt cei mai probați.

Nădăjduim deci, că alegătorii romîni vor fi conștii de datorința lor.

Scrisoare deschisă din Suceava.

Sub acest titlu publică organul contrarilor noștri »V. P.« în numărul din 9 Mai o așanumită scrisoare deschisă, care prin învecțiile badarane și necvalificabile la adresa pre-

ședinței partidului național d-lui prof. univ. Dr. Stefan Saghin are numai scopul să schimosască adevărul și să sâducă astfel spiritele.

În scrisoarea din chestie, despre care se afirmă, că în urma unei hotărîri unanime luate de comitetul național districtual din Suceava s'a expedit și direct la adresa d-lui prof. Saghin, care de fapt pînă azi însă încă nu a sosit — se face între altele reproșul, că dl prof. Saghin a usurpat epitropia asupra tuturor Romînilor din Bucovina și a încheiat — fără nici o autorizare — un compromis electoral cu prof. Dr. Skedel. Afirmările acestea sînt ten-

ențioase, de oarece poartă timbrul neadevărului. Înainte de toate este cunoscut tuturor, că dl prof. Dr. Saghin nu a usurpat epitropia asupra Romînilor bucovineni, ci a fost ales la memorabilul meeting din 21 Febr cu unanimitate de voturi și cu o în-sufletire rară de către cei 4000 reprezentanți ai națiunii românești de președinte al comitetului național.

În calitate sa de președinte al comitetului național central nu întreprende dl prof. Saghin nimic, pînă ce nu se sfătuieste mai întîi cu întregul comitet și execută numai hotărîrile luate de acesta.

În comitetul național sînt reprezentate toate păturile sociale din orase și din sate prin persoane de încredere, cari au dreptul să se pronunțe privitor la toate chestiunile, ce sînt la ordinea zilei. Acesta e și scopul principal, ce urmărește partidul național prin organizarea înjghebată.

Compromisul electoral, ce s'a încheiat cu dl prof. Dr. Skedel a fost la ordinea zilei la ședințele comitetului național, ce s'au ținut în 29 Martie și 2 Aprilie a. c. La ședința ultimă, unde s'a luat hotărîrea definitivă în afacerea din chestie, au fost invitați și comitetele naționale districtuale. Ca reprezentant al comitetului național districtual din Suceava a participat la aceasta ședință președintele tribunalului de acolo dl. A. Pridie.

Încheierea compromisului electoral cu dl Dr. Skedel s'a hotărît cu majoritatea covârșitoare de voturi. Fîind cercurile electorale românești delimitate și oferind dl Dr. Skedel condițiuni favorabile, n'au fost de loc alterate prin acest compromis interesele românești.

Învecțiile răutăcioase plămădite într'un craniu plin de tină din scrisoarea deschisă din chestie, putem să le atribuim numai unei autorități;

FOIȚA.

Omul și pămîntul.

Contemplațiune.

Patria omului e pămîntul. E firesc, ca acest cetățean să caute ași cunoaște patria. Și e tot atît de rațional să admitem un raport între patrie și cetățean, ori între cetățean și patria sa.

Om și pămînt nedespărțiți sînt astăzi și poate multă vreme încă, vor mai fi.

Și pămîntul și omul n'au fost odinioară cum sînt astăzi și e probabil, că nu vor rămîne tot astfel.

A avut și pămîntul un început, nașterea sa, copilăria sa. A avut și omul început și copilărie, dar nu deodată cu pămîntul. Pămîntul înainte de om a fost. El a îmbrățișat la sînul său alte ființe înainte de a fi omul și ori, că n'a vrut, ori că n'a putut să le mai ție, și le-a îngropat în vecinicie.

Astăzi omul e copilul lui favorit. Multe poate acesta și el crede, că toate le poate și să afirmă stăpin pe pămînt. Cine știe însă, dacă bătrînul pămînt nu prevede și acestei neînfrîinate ființe aceiaș soarte, ca și celor dispărute. E foarte probabil, căci aceasta se pare a fi ordinea naturii.

Dar ori cum ar fi, nu încapè îndoială, că pămîntul a avut și are, dacă nu rolul exclusiv, rolul de căpetenie în dezvoltarea și educarea omenimei.

Ori admitem, că omul a văzut mai întîi lumina zilei în cimpul, zis astăzi al Mezopotamiei, în Edenul bibliei, ori în mai multe locuri, ori, că a evoluat din alte ființe inferioare lui, nu ne privește de astădată.

E neindoielnic însă, că toți oamenii de astăzi constituind un singur gen, au origine comună, și că, într'un moment cîndva, aproape de origine ori identic cu origine, s'au găsit într'un anumit număr restrîns, nu alt undeva, decît pe pămînt.

Insuficiența condițiilor de trai pe un loc restrîns, i-a silit să se extindă. S'au desfăcut, s'au extins, s'au depărtat, abea lăsînd amintirea unui început comun.

Din frați, din familii împraștiate s'au făcut triburi, seminții, neamuri și popoară. Astfel se pare a fi fost începutul omenirii.

Despărțite deolaltă, abia ca prin vis mai păstrînd amintirea unei frății de singe, aceste neamuri singuraticе s'au sportit, s'au mărit, deosebindu-se în obiceiuri și limbă și îmbrăcînd în aceiaș vreme o individualitate etnică.

Aceasta se pare a fi fost procedeul de diferențiere a omenirii.

Deci omenirea întreagă, pestriță, cum este astăzi, n'a fost astfel și în vremile de început. N'a putut omul să fie scutit de evoluțiunea lumii întregi.

Împrăștiindu-se, ca fulgii în vînt, împinși de necesitățile traiului, oamenii de demult au populat cele mai ascunse locuri posibile de pe fața pămîntului.

Dar pe cum nu poate fi indiferent pentru un fir de sămînță, de cumva ajunge în pămînt bun, ori petriș, tot astfel n'a putut fi indiferent pentru mai departe dezvoltarea genului »om« dacă unii au ajuns să trăiască lingă ecuator ori lingă cercul polar, la poala munților ori în șes profund, în deșerturile seci ori în nămolul mocirlelor.

Toți aceștia sînt agenți fizici, de sub a căror înrăurire n'a putut fi scutit omul.

Din contră acestora se datorește diferențierea genului »om« în rase. Diferențierea însă nu s'a oprit aici, ci s'a continuat, sub aceleși înrăuriri, din naștere ginților și popoarelor, toate ramuri de tulpină din marele arbore al genului »om«. Aceste din urmă diferențieri se întemeiază pe singuraticе comunități de interese.

Astfel s'au diferențiat mai departe popoarele dînd naștere indivizilor sau invers, astfel s'au grupat indivizii dînd naștere popoarelor, națiunilor.

locale din Suceava, care, fiind din cauza numărului mic de mandate românești jignită în ambițiunea bolnavicioasă, voiește azi să se răsbune cu proașca de venin.

În orice caz e semnificativ că scrisoarea din vorbă n'a ajuns până azi în mâinile d-lui prof. Saghin și e totodată caracteristică, ca la ședința respectivă, unde să se fi hotărât espedarea acestei scrisori, au lipsit cei mai mulți și cei mai însemnați bărbați de încredere din loc.

Ce privește comentariul la scrisoarea din vorbă cu atacurile necvalicabile din »V. P.« sîntem de părerea, că un bărbat sincer, desinteresat în toate privințele curat și plin de însuflețire fără margini pentru binele neamului său, precum e președintele comitetului național dl prof. univ. Dr. Stefan Saghin — nu poate fi ofensat prin gloasele batjocoritoare din organul contrarilor nostri.

Sîntem deplin convinși că dacă scribentul acestei scrisori ar fi primit în copilăria sa mai adese cite 25 pe zi i-sar fi suit la crieri principii mai sănătoase morale decît ca să se poată servi la adresa unui profesor univ. de termeni atît de grosolani. Pentru acuma însă îi dăm sfatul să-și năimească un bărbat puternic ca să-i aplice în fiecare zi cele 25 pentru că de altmîntrelea e în pericol să i-se aprindă craniul de dorul unei deputații.

Noi și compromisul electoral cu partidul d-lui Dr. Straucher.

D-lui profesor N. Iorga nu-i prea place compromisul electoral, ce l'am încheiat noi cu dl Dr. Straucher.

Că nu va fi acest compromis chiar pe placul d-sale am știut-o înainte. Principiile d-lui prof. N. Iorga, cari se pot rezuma cam cu cuvintele că străinul de neam și de lege vecinic străin să rămînă Romînului sînt deosebit de bune pentru referințele din România, care e un stat național, nu se lasă însă deloc aplicate în Bucovina, care e o țerișoară poliglotă și unde națiunile conlocuitoare sînt direct avizate pe sprijinul reciproc.

Mai ales — avîndu-se în vedere progresul pe terenul economic, e o necesitate imperioasă de a delimita cît se poate de mult cîmpul de

luptă, deoarece rezultatele pozitive în privința economică depind emnamente dela bunînțelegere ce domnește între națiunile conlocuitoare.

Adevărat, că aci ni s'ar putea obiecta, că chiar pe terenul economic e exploatat poporul romîn din Bucovina mai ales din partea ovreilor, cari în toată privința sînt superiori Romînilor.

Adevărul acestei eventuale obiecțiuni ni probează și nenumăratele exemple aproape din toate satele din țerișoara noastră și sîntem deci și noi pe deplin convinși despre aceasta. Dacă voim să fim însă juști, nu putem deloc face culpabili pentru acest fenomen trist pe ovrei, ci trebuie să-l atribuim numai conducătorilor nesinceri ai poporului romîn de pînă acu. Noi credem, că poporul dela țară nu va putea fi scutit economiceste de epitropia străinilor prin ațitarea spirîtelor și prin aranjarea de programe ci numai prin o organizare sinceră și trainică, care să urmărească pe lîngă luminarea poporenilor prin cei chemați și înjghebarea astorfel de instituțiuni (bănci satești, prăvălii, hambare etc.) prin cari să se facă țaranului posibil a deveni cu timpul independent de epitropii săi de pînă acu. În privința aceasta s'a și făcut la timpul său un paș uriaș de către partidul popular prin înființarea băncilor raiffeisiane în aproape toate satele romînești.

Pășind și mai departe pe calea aceasta organizatorică, am fi azi de sigur deja foarte departe în progresul nostru pe toate terenele și mai ales pe cel economic. Venind însă ultimii trei ani de luptă sfășai toare între frați, a stagnat deodată orice lucrare sinceră pentru ameliorarea stării deplorabile a țaranului. Stagnarea aceasta prin un timp relativ destul de lung e pentru Romînii bucovineni un regres colosal și aceasta cu atît mai mult, deoarece cei puțini, cari prin tragerea în noroi a tot ce e romînesc au ajuns sub pretextul feliuritelor reforme nerealizabile să se porecliască deputați țărănești, au întrebuițat acest timp precum și toate forțele, ce le-au stat la dispoziție, numai spre îmbogățirea lor proprie.

Dacă deci și azi încă e amenințată existența economică a țaranilor noștri prin mendrele cămătarilor și samsarilor, cari sînt în mare parte de naționalitate ovreiască, nu este vina conducătorului ovreilor d-lui

deodată cu schimbarea condițiilor de trai. Straturile pămîntului sînt mare parte pline de rămășițele acelor lumi, din cari fiecare odată și-a ajuns apogeul dezvoltării și măririi sale.

Omenirea nu-i o lume. Omul nu e în concertul naturii mai mult decît unul din nenumăratele genuri de viețuitoare, cari mișună pe pămînt. Nici prin numărul speciilor (căci e numai una) nici prin al indivizilor nu e probabil, că va imprima epocii, pe care a trăit-o și o trăiește, nota caracteristică unei epoci geologice. Ba chiar se pare, că puterea sa de rezistență, în lupta, ce o duce, a început pe povârniș, iar sfîrșitul acestuia, ori cînd va fi, e identic cu dispariția.

Mic e și pămîntul față de univers, dar și mai mic omul față de pămînt. Înțelepciunea e să nu se uite, că și omul cel mai vrednic are să achite o poliță, trebuie să dea pămîntului ce este al său.

(Revista politică și literară). Dr. V. Meruțiu.

Dr. Straucher, ci — precum am afirmat deja — numai și numai a așa numiților deputați țărănești, cari din capul locului s'au declarat contrari ai oricărei organizări*) și cari în loc să stăruie ca niște adevărați prietini ai țaranului de a îmbunătăți soarta acestuia, au băgat numai ură și zizania în toate paturile sociale, asmuțind mai ales învățătorii contra preoților și ducînd germenul neîncrederii în poveștele bisericice pînă'n coliba cea mai părăsită.

Hinc lacrimae ori mai corect zis torentul de birfeli și sudalme la adresa noastră și din partea organului pseudodemocratic »V. P.«, care uzîndu-se în ultimul număr de laconismele din »Neamul romînesc« — varsă bale de noroi, voind astfel pe deoparte să acopere isprăvile dezastroase de pînă acu ale deputaților țărănești, eară pe de altă parte să se răsbune pe partidul d-lui Dr. Straucher, care în vederea alegerilor iminente pentru sfatul împărătesc s'a declarat din capul locului contra unui compromis electoral cu cliea pseudodemocratică.

Ocupîndu-ne de astădată mai pe larg cu chestiunea aceasta — nu o facem din cauza torentului de noroiu din »V. P.«, — căci am renunțat deja de mult a reaga la birfelile mocănești ale acestui organ, ci intrăm în discuție mai detaliată numai spre lămurirea celorla diu partizanii noștri, cari eventual nu sînt destul de bine inițiați în motivele, de cari a fost condus partidul național, cînd s'a hotărît pentru un compromis electoral și cu partidul d-lui Dr. Straucher. — Știut este, că conform legii nouă, prin care s'a decretat sufragiul universal pentru sfatul împărătesc, au fost împărțite — cu consimțirea deputatului țărănesc Dr. A. Onciul — cercurile electorale astfel, încît Romînii și Rutenii au primit cîte 5 mandate, pe cînd ovreii și nemții cîte 2 mandate. În urma unei înțelegeri, ce a avut apoi loc între partidul nemțesc și cel ovreesc, a rămas, ca nemții să-și aleagă cei doi deputați în cercul electoral rural nemțesc și în cercul electoral al orașelor provinciale Suceava-Rădăuț-Sirete, pe cînd ovreii vor alege deputații lor în cele două cercuri electorale din orașul Cernăuț.

Astfel e faptul și orice partid politic, care dorește să fie luat în serios precum și fiecare politician singuratic, care nu voește să fie considerat de aventurier cu sminteli în crieri, trebuie să respecte împărțea făcută și nu are deloc voie să submineze acest *suum cuique* prin niște uneltiri, cari nu prea suferă lumina zilei.

Fiind împrejurările astfel, rămîne deci ca alegătorii romîni din Cernăuț și din suburbii să se retragă cu totul dela votare, lăsînd pe ovrei singuri, să-și aleagă deputații lor sau să voteze solidari cu aceștia și aceasta cu atît mai mult, deoarece numărul voturilor romînești în oraș și în suburbii e relativ atît de mic, încît nominarea unui candidat romînesc ar fi o adevărată donquișotiadă.

Hotărîndu-se partidul național

*) Puține zile după alegerea sa în sfatul împărătesc, a declarat dl Dr. A. Onciul față de un membru al actualului partid național, că nu poate admite o organizare a tuturor păturilor sociale — drept for suprem — deoarece ca deputat nu se va putea supune controalei și hotărîrii acestui for.

de a sprijini candidatura d-lor Dr. Straucher și Dr. Wender, îndemnînd pe alegătorii romîni să-și deie cu toții glasurile lor pentru acești candidați, a avut în vedere mai ales numărul însemnat de alegători ovrești în toate cercurile electorale romînești. Îndeosebi în cercul electoral Cîmpulung-Dorna, unde foarte lesne putem pierde mandatul romînesc, ar fi o crimă națională, dacă am renunța la sprijinul ovreilor, cari dispun în acest cerc electoral de aproape 2000 de voturi.

Ce privește persoana d-lui Dr. Straucher știm, că — deși ovreu — d-sa mai ales pe timpul erei de tristă memorie a lui Bourguignon n'a întrelăsat să manifesteze de repețite ori sentimentele sale bune față de Romîni. Aceasta o știe îndeosebi dl Dr. Slujanschi, care arestat fiind din cauza demonstrațiunii dela gară contra mitropolitului Ciupercoviți, a scăpat diu închisoare numai la intervenția d-lui Dr. Straucher și o știu și ceilalți studenți romîni de pe atunci, cari din cauza aceleiași demonstrațiuni au fost eliminați dela universitatea din Cernăuț și căroro le-a făcut dl Dr. Straucher gratuit mai multe recursuri intervenind apoi pentru ei și pe la ministerul de culte.

Candidatul al doilea nominat de partidul ovreiesc dl Dr. Wender e în politica militantă un homo novus. Atitudinea d-sale din trecut nu ne dă însă deloc motiv să presupunem, că d-sa va observa în sfatul împărătesc o atitudine hostilă față de pretenziunile Romînilor.

Știm, că contrarii noștri — firește numai spre înfrumusețarea proprie — vor căuta să caracterizeze filoromînismul partidului d-lui Dr. Straucher precum și conduita noastră prin pierderile ce le-au îndurat Romînii la ultimele alegeri în consiliul comunal din Cernăuț. Spre a preveni unei obiecțiuni eventuale de felul acesta, constatăm și de astă dată, că pierderile din chestiune sînt de atribuit numai lipsei de tact și de bunăcuviință a pseudodemocraților precum și perfidiei notorii a nemților de pănura d-lui prof. Scharitzzer și Leo, cari stînd cu Romînii în tratări pînă puține zile înainte de alegeri, au trădat apoi cauza romînească ca și Ephialtes din Melos, trecînd în ajutorul alegerilor în tabăra partidului contrar.

De a nu rămîne dator cu răspunsul nici la întrebarea pusă diu partea contrară, »de ce chiar noi, cari facem astăzi compromisuri electorale cu partidul d-lui Straucher am condamnat atît de mult alianța, ce au făcut-o la timpul său cu acest partid democrației« trebuie să constatăm, că condițiunile compromisului încheiat de noi privesc în prima linie sprijinirea reciprocă la alegerile iminente fără să altereze cu ceva chestiunea romînească sau să scoposască exoperarea oareșicărui favorului personale pentru singuraticii indivizi, pe cînd între condițiunile stipulate la timpul său de alianța din chestiune aflăm, — se înțelege de sine pe contul interesului general al Romînilor — foarte multe, cari privesc numai dobîndirea unor favoruri emnamente particulare, din cari nu s'a ales națiunea romînească cu nici un folos.

De astă dată voim să amintim numai, că punctul principal dintre pretenziunile pseudodemocraților cu

ocaziunea primei alegeri a d-lui Dr. Reiss de primar al orașului Cernăuț, a fost mutarea învățătorilor H. Kipper și M. Chisanovici, cari în oarele lor libere sînt și redactori la jurnalul »Fr. Lehrer Zeitung«, la o școală comunală din Cernăuț.

Trebuie să mai relevăm, că în urma acestui compromis au și fost ambii mutați, ba chiar dl Chisanovici la o școală, care deloc nu este cercetată de copiii romîni.

Cît de mari foloase au exoperat deci pseudodemocrația pentru neamul românesc prin alianța din chestiune lăsăm să judece lumea.

Între compromisul electoral și între alianța din chestiune a pseudodemocrațiilor e prin urmare o deosebire destul de mare.

Ca să fie în fine compromisul nostru bine înțeles de toți — cu excepțiunea celor care deșagile de noroiu — constatăm încă odată, că în urma împărțelii cercurilor electorale făcute cu consimțirea deputatului țărănesc A. Onciul pe baza legii nouă electorale a fost recunoscută din partea tuturor națiunilor din țară îndreptățirea ovreilor la două mandate în senatul imperial și negarea acestui drept ar putea fi astăzi numai o încercare ridiculă.

În vederea acestei împărțeli ne-am obligat prin urmare prin compromisul încheiat a sprijini prin voturile romînești candidații cei doi oficios nominați din partea partidului ovreiesc, pe cînd acesta va trebui să sprijinească prin voturile ovreiești cei cinci candidați oficios nominați de partidul național.

O atitudine nenațională pot vedea în compromisul acesta, doară numai aceia, cari recurgînd la sprijinul ovreilor pentru alegerile iminente*) și fiind refuzați, caută azi refugiu la proașca cu venin și noroiu.

Din cauza glosei răutăcioase ale contrariilor noștri noi nu vom devia însă dela calea dreaptă ce am apucat-o, și aceasta cu atît mai puțin, deoarece sîntem convingși, că un partid politic se poate numai atunci achita de îndatoririle ce le are, dacă nu se lasă influențat de părerea contrariilor săi răutăcioși.

Conștii de adevărul acestei maxime vom stăruî deci și în viitor să îndreptăm soarta deplorabilă a neamului românesc din Bucovina — nu prin ațîțarea fără motiv a spiritelor contra națiunilor conlocuitoare, sau prin aranjarea de pogrome, unde să se verse sînge nevinovat — ci numai prin o organizare sinceră și temeinică a tuturor păturilor, ducînd astfel dragostea pentru o muncă sinceră și altruistă pînă'n coliba cea mai modestă și întărind eminentemente prin aceasta încrederea în viitorul neamului românesc. Nourii negri și mohorîți — plini de luptă sfășuitoare între frați, cari planează azi pe firmamentul țerișoarei noastre în ajutorul alegerilor pentru sfatul împărătesc, credem că se vor împrăștia în ziua de 14 Maiu și nădăjduim cu toată tăria sufletului, că sorțul din această zi va fi un omen bun, împreunînd pentru viitor și pe învingătorii și învinșii la o muncă sinceră și desinteresată spre folosul

*) Pentru ce s'a închinat înainte de vr'o citeva săptămîni dl A. Onciul de repeșite ori la cele zece porunci de pe ușa propinatorului M. Sobole din Cimpulung?

— nu al unei clici sau al unei clase de oameni — ci al întregului neam românesc din Bucovina.

Dr. E. A.

Din campania electorală.

În ultimele zile a fînut dl cons. Isopescul-Grecul mai multe adunări electorale în districtul Boianului, cari toate au reușit splendid. În toate locurile a fost D-sa cu mare bucurie întîmpinat și unanim proclamat. Mai ales adunarea din Boian a fost un adevărat desastru pentru dl Cuparencu. D-sa adevărat anunțase tot pe aceeași oară ca și dl Isopescul o adunare, a rămas însă fără alegători, fiind toți alegătorii la adunarea dlui Isopescul. Fînuînd dl Isopescul adunarea sa, în care a fost cu mare entuziasm proclamat, a rugat d-sa pe cîțiva alegători să meargă și să-l audă și pe dl Cuparencu care însă din lipsă de auzitori a trebuit să părăsască Boianul fără nici un rezultat. La această ocaziune nu putem destul înfiera ținuta dlui paroh Volcinschi, care a devenit »popă cînstît« după rînduiala »V. P.«. D-sa este unicul preot din districtul Cernăuțului, care se pune în contradicție cu ținuta colegilor și poporenilor săi. Asupra d-sale vom mai reveni.

Înregistram cu plăcere știrca, că social-democrații sprijinesc în districtele electorale rurale candidații partidului nostru. Se vede că au cunoscut în care partid e de aflat democratismul adevărat.

Dela dl cons. Isopescul primim următoarea declarațiune:

În călătoria mea prin districtul în care candidez, mi-s'a comunicat de către unii învățători, că se colportază, că așa fi contrar al învățătorilor. Reproșul acesta e cu totul nebazat și e numai o scornitură a acelora, cari acceptază ori ce mijloc de agitare. Ca frău al unui din cei mai mari prieteni ai învățătorimei noastre, a trebuit deja ca copil în casa părintească să-mi devie simpatie acca stare, pentru care a lucrat tatăl meu vieața sa întregă. Dar și la stimatul meu unchiu și eminentul învățătoriu George Brăilean din Bilca, în a cărui casă am petrecut ca student de multe ori săptămîni și luni întregi, am cîștigat un interes deosebit pentru aceia stare, în a căreia mîni zace dezvoltarea culturală a poporului nostru.

Pentru trebuințele stărei didactice, căreia îi aparțin astăzi singur, cred eu siguranță a avea mult mai multă pricepere, decît unele persoane, cari se usează de chestia învățătorească ca mijloc de agitație spre a se înălța cu ajutorul învățătorilor. Deocamdată mă restrîng la declarațiunea aceasta. Asupra celorlalte scornituri răutăcioase în privința ținutei mele față de învățători și față de propă-

șirea culturală a poporului, voi reveni în mod mai potrivit. Că sînt prieten a învățătorilor va arăta viitorul.

Dr. Const. Isopescul-Grecul.

Primim din Storojineț știrea, că ținuta d-lui Malcinschi din Storojineț este față de candidatul partidului nostru foarte corectă și nu întrelăsăm a declara, că aprecierea atitudinii D-sale adusă de noi la începutul campaniei electorale a fost greșită și se reduce la informațiuni neexacte.

Părintele George Volcinschi din Boian s'a aliat cu Mendel Ritter și cu preotul rutean gr.-catolic și în societatea aceasta agitează din răsuputeri pentru candidatul democrat Cuparencu. Pentru moment constatăm numai atîta, iar asupra gheșefului Volcinschi-Mendel Ritter Cuparencu vom reveni.

„APARAREA NAȚIONALĂ“ ÎN ȚARA.

Din Cuciurmăre.

Onorată redacție!

Vă rugăm să binevoiți a primi următoarele șire în prețuitul D-voastre ziar:

De un timp încoace cetim în »Voința poporului« fel de fel de anunțuri »din campania electorală«, în cari niște corespondenți faimoși se acață de persoana noastră. Știm prea bine, că nu sîntem noi cei dintii romîni credincioși, cari au fost deja batjocuriți și trași în noroi de »păstărea neamului românesc așa numita »Voința poporului«. Vrem însă să arătăm tuturor romînilor de bine, pentru ce am fost noi jertfa gurilor nespălate a d-lor celor mari din tabăra așa zisă democrată.

Mai întii de toate amintim aice că și în satul nostru a fost pînă acuma cel din urmă în afaceri de aceste naționale. Candidatul acesta, renumitul domn Ioan cav. de Cuparencu, crede că ar fi în stare de a primi un mandat țărănesc, cu toate că pînă acuma a fost și este dușmanul cel mai mare a norodului țărănesc. Căci vezi Doamne și în Cuciurmăre trăiesc aproape 10.000 de țărani și noi ne luăm libertatea să arătăm și în public cum trăește domnul Cuparencu cu noi țărani.

Acest candidat țărănesc a fost pînă nu de mult director la banca noastră romînă din loc. Aicea a introdus Domnia Sa o gospodărie atît de mîndră în cit în scurt timp s'au imprumutat chiar fără știrea direcțiunii peste 16.000 coroane la doi jidani, pe cînd noi țărani cari am fost pînă la urechi în nevoie, am căpătat totdeauna respunsul, că nu-s bani în casă.

Astfel nu-i de mirare că în anul trecut a fost vrednicul director al băncii noastre reiffeisiene dat afară din bancă.

Vrednicul nostru candidat țărănesc este însă și administrator silvic. Să ne oprim puțin și la gospodăria lui în calitatea aceasta. Pe cînd mai nainte s'a făcut totdeauna lițitație pe lemne, așa că noi țărani aveam totdeauna lemne în de ajuns cu prețuri ieftine, nu s'a pomenit aceasta de loc sub domnia dl Cuparencu. Ca administrator silvic, a intrat el în companie cu mai mulți jidani, cari ieu totdeauna toate lemnele fără știrea noastră și fără lițitație publică, așa că lemnele tăiete în astă iarnă sînt deja de mult

pin Cernăuț, ear noi bieții țărani trebuie să ne căutăm lemne prin pădurile din Hliboca și Carapciu, căci de altfel am peri de frig. Iară bieții cari vin în frigul cel mai mare la domnul Cuparencu să poftescă niște lemne de cumparat, sînt totdeauna aruncați și huiduiți cu cinii afară.

Astfel de om e candidatul țărănesc Ioan cav. de Cuparencu. Noi credem, că un deputat țărănesc ar trebui să fie apărătorul aprig al țărănilor nevoiți. După cele scrise mai sus se înțelege că dl Cuparencu ar fi un apărător nemai-pomenit al intereselor jidovești și noi bieții Cuciurmăreni am fi cei dintii, cari am suferi cel mai mult de apararea lui. De aceea n'am mai putut rabda atîta bajocură, ce ni face zilnic candidatul acesta și ne-am pornit pela toți frații noștri țărani din districtul electoral a d-lui Cuparencu și i-am povestit despre toate batjocurile, ce le-a adus acest om pe spatelul noastre, și am rugat pe toți frații noștri țărani ca nu cumva să-l aleagă pe așa un nefericit de deputat, că atuncia și-ar neferici ei singuri pentru toată viața lor. Domnul Cuparencu însă să nu se supere de asta, căci el singur a trimis pe unii țărani Cuciurmăreni pe la Storojineț, așa bunăoară pe Constantin Onciulencu și un jidan Buncec Feuer.

Noi însă nu sîntem de vină dacă și Constantin Onciulencu, trimisul lui, a spus în Storojineț toate după drept, însă nu așa cum vroia domnul candidat Cuparencu.

Noi în toate satele în cari am fost, am spus numai adevărul și le susținem toate sus și tare în orice loc, eară dacă nu-i place aceasta cuiua, atuncia îl rugăm pe acesta, ca să nu birfească prin gazete și să meargă cu noi la judecătoria și noi vom fi în stare să-i dovedim toate și acolo. Cu minciuni să nu imble mult, căci aceasta o fac numai potlogari, însă nu oameni cinstiți. Nu de mult a scris domnul Cuparencu în »Voința poporului« un articol plin de laude despre sine iscălit de mai mulți harțași și lucrători a lui. Acolo e scris că domnul Cuparencu întreține pe spesele sale pe băietul lui Andrei Pauliuc la școala din Cernăuț. Noi declărăm că aceste toate nu-s adevărate. Iară dacă mai vra cineva să mai scrie ceva despre candidatul nostru prin gazete, atuncia îi rugăm pe aceia să nu scrie cumva lucruri neadevărate, căci de altfel l'om da îndată cu minciuna pe față.

Mai mulți Cuciurmăreni.

Din Boian.

Stimate d-le redactor!

Aveți bunăteatea a da loc în numărul viitoriu a prețuitului D-voastre ziar următoarele șire:

În gazeta clici democratice din 28 Aprilie a. c. nr. 19 care își aroagă frumosul nume de »Voința Poporului« s'au cu alte cuvinte zis, că poporul românesc din Bucovina ar fi pe deplin conștele cu toate cele ce le scrie ea, să ocupă un individ nechemat cu adunarea electorală a d-lui Dr. Constantin Isopescul-Grecul ținută în Boian la 21 Aprilie a. c. la cancelaria comunală unde zice între altele cînstitul corespondent că:

La adunarea aceasta ar fi fost numai vr'o 20 de jidovi, jidovitul vornic George Vaipan și vr'o 30 de țărani care ar fi venit numai din curiositate, și că gospodării dela noi s'ar fi încredințat că Tachița Isopescul e candidatul jidovilor și că ar fi ascultat numai de departe porogăniile jidovești și n'ar fi zis nimic

nici da nici ba, ceea ce trebuie să respingem cu indignare ca o minciună grosolană.

Mai departe zice cinstitul corespondent a »V. P.« apoi a îndrugat Tăchiță la cite verzi și uscate, ș'apoi nu știu pe nevrute ori în adins, spune grosolana minciună, că numai jidanii ar fi răspuns la afirmările d-lui Dr. Isopescul-Grecul din cind în cind »dari, dari« și »azoi azoi«; și după aceasta a spus vornicul jidanilor G. Vaipan că-l poclonește pe Tăchiță de candidat țărănilor și că numai jidanii ar fi strigat trăiască, ceea ce-i încă o minciună gogonată.

A mai vorbit zice valorosul corespondent a »V. P.« Costică Spataru încetul, că oamenii n'au auzit alta decât că are o fată de măritat și că ar vrea să-l aibă pe Tăchiță Isopescul de ginere, pentru că trăiește bine cu jidanii și că gospodarii de afară ar fi isbucnit în hohote de ris.

Spune-ne dl corespondent cum se face că, fiind D-ta surd și mai că la spatele lui Costică Spataru, n'ai auzit vorbirea acestuia; dară cind ar fi ris oamenii tocmai afară, ai putut auzi ??? Ori spunene cum de n'ai putut număra D-ta mai mulți țărani decât 30 la număr?? înțelegem. Mata ești nu numai surd, dară și scurt de vedere!

N'ai grije de corespondent, îți cunoaștem noi de departe labele pseudo-democratice, dar nu-i țirziu; avem noi ac și pentru cojocul D-tale. Argus.

Din Suceava.

Onorată redacție!

Binevoți a primi în ziarul D-voastre următoarea declarațiune:

În Nr. 19 al ziarului »Voința Poporului« din 28 April a. c. pag. 15, în rubrica »Din Suceavă« mi-s'a pus întrebarea, ori de am luat parte la concertul dat de soc. »Musikverein« în folosul »ovreilor romini jăfuiți«. Am răspuns imediat, că la acest concert n'am participat nici într'un fel. Tot odată declar și aice, că n'am luat parte nici la aranjarea respectivului concert, nici nu l-am sprijinit, nici n'am fost de față la executarea lui, nici n'am știut, că se va da acest concert, pină n'am cetit știrea prin gazete; deci dară n'am nimică de a face cu el. Ori ce versiune contrară o privesc deci de un neadevăr răutăcios.

Primiți, dle redactor, asigurarea stimei mele.

Const. Procopovici,
prof. gimn.

Avis!

Știrile aduse de noi în numărul de sf. sărbători ale Invierii D-lui și anumea că:

dl Florea Lupu e pe cale de a se duce din comitetul școlar al țării, ba chiar și din comitetul țării însuși, precum și știrea că dl administrator silvic din Cuciurmare, Ioan cav. de Cuparencu, e strămutat la Dorna-Candrenilor și că D-sa în urma rușinei pățită în Mologhia, Boian, Cupca, Igești și în zilele din urmă și în Storojineț la adunările electorale conchimate de D-sa, și-a retras candidatura din cercul Storojineț-Cernăuț-Boian, sînt susținute în toată întregimea de persoanele inițiate în aceste afaceri.

Știri locale și din țară.

În urma înjurăturilor nemaipomenite din ultimii numeri ai „Voinței Poporului” la adresa d-lui Dori Popovici, d-sa după cum am înțeles, s'a pus în conțelegere cu un avocat și a dat în judecată pe această gazetă, respective pe redactorii ei.

Ministrul de justiție a strămutat pe notarul Stefan cav. de Miculi dela Suceava la Cernăuț, pe Valerian Halip dela Gura-Humorului la Scea și pe Nicu Blindu dela Seletin la Gura-Humorului.

Deschiderea centralei telefonice din Suceava și Ițcani. În 15/2 Maiu se va preda spre uzare o centrală telefonică în Suceava și una secundară în Ițcani. Cu ziua aceasta se pot întrebuința toate telefoanele imbinat cu aceste din partea abonenților fără de a plăti ceva deosebit.

Pentru internatul Francisc-Iosif de băieți romini în Cernăuț se caută un portar. Acesta trebuie să fie român, neînsurat și să știe bine a scrie și a citi. Pentru serviciul său va căpăta plată bună și toată întreținerea. Petenții au să se adreseze Direcțiunii internatului, str. Lumei nouă Nr. 24.

„Armonia”. Cu toate că s'au prenotat pină acu la bilete de intrare pentru reprezentările operetei »Noaptea Sf. George« de T. cav. de Flondor foarte mulți, așa că pentru prima reprezentare de Vineri în 17 Mai, loje nu se mai pot căpăta (locuri în parquet mai sint). — comitetul societății hotărîse, fără privire la speșele enorme, cari sînt imbinat cu înscenarea și regia acestor reprezentări, numai spre a pute înlesni păturilor celor mai largi ale publicului nostru cercetarea acestor reprezentări a reduce prețurile de intrare pentru a doua și a treia reprezentare după cum urmează.

Reprezentarea a doua de Simbătă la 18 Mai. Un loc în orchestră 4 K 60 b. Un loc în parquet (1-9 rînd) 3 K 60 b., (10-12 rînd) 2 K 40 b. Un fotoliu în balcon (1-2 rînd) 2 K 70 b. (3-5 rînd) 1 K 40 b. Balcon pentru studenți 80 b. Reprezentarea a treia de Duminică la 19 Mai. Un loc în orchestră 3 K 70 b. Un loc în parquet (1-9 rînd) 2 K 40 b. (10-12 rînd) 1 K 90 b. Un fotoliu în balcon (1-2 rînd) 2 K 10 b. (3-5 rînd) 1 K. Balcon pentru studenți 60 bani. Diferența pentru bilete deja cumpărate se va restitui după prezentarea acestora de către librăria H. Pardini.

Emigrările din Austro-Ungaria. Din raportul oficial sosit zilele aceste din Washington cu privire la emigrările din timpul mai nou reiese, că emigrările din Austro-Ungaria în America au luat dimensiuni înspăimîntătoare. Din Ungaria au debarcat în America în luna Martie a. c. 27.367 persoane, ceea ce înseamnă o creștere de 5000 persoane față de luna Martie din anul 1906. Din Austria au emigrat în America 15.621 persoane. Din 132.137 emigranți, cari au sosit în luna Martie în America, 43.000 aparțin monarhiei noastre, și prin urmare Austro-Ungaria stă în fruntea statelor pustiite de boala emigrărilor. Semne triste!

Invitare. Societatea cantorilor romini din Bucovina »Lumina« va ține Luni în 20 Maiu st. n. la 4 oare p. m., în școala cantorală (reședința mitropolitană) din Cernăuț o adunare generală extraordinară cu următoarea ordine de zi:

1. Organizarea stării cantonale.
2. Îndrumarea pașilor necesari pentru îmbunătățirea salariilor cantorilor cât și exoperarea dreptului de pensie pentru cantori, vādane și copii orfani după cantori.
3. Eventualii.

În vederea scopului înalt ce-l urmărește comitetul societății »Lumina«, sint cantorii rugați a participa în număr cît se poate de mare spre a putea lua măsuri, cari sint în interesul lor.

Cernăuț, în 12 Mai 1907.

Gavril Teleaga, Vasile Jemna,
h. t. președinte. h. t. secretar ext.

Pentru meseria de croitor se caută un băiet. Condițiile: Absolvarea școalei primare, vîrsta de cel mult 14 ani și să știe a vorbi nemțește. A se adresa Direcțiunii internatului în Cernăuț, str. Lumei nouă Nr. 24.

Știri din lume.

Regele Carol și principele de Meklemburg la expoziție. Regele Carol, Regina Elisabeta și principii de Meklemburg au vizitat Miercuri după amiază fosta expoziție națională. Suveranii și Altețele Ler au fost întâmpinați la intrarea principală de dl Anton Carp ministru de domenii, dl Dr. Istrati comisarul general al expoziției, dl Dr. Antipa secretar general al ministerului de domenii și de d-nii G. Nicolescu și profesor Dr. Zaharia. Suveranii și oaspeții au vizitat Palatul artelor, Cula. Casa Poradim, cîmpul de luptă dela Plevna, trofeele din pavilionul regal, harta țării etc. În palatul artelor Regele a arătat prințului de Meklemburg podul lui Traian și podul de peste Dunăre, spunindu-i: »Uite podul lui Traian, și podul Meu«. Regele Carol era foarte bine dispus, vizita a durat aproape 3 oare.

Președinte al Academiei Romine a fost ales pe un period de 3 ani membrul Academiei dl A. Saligny, distinsul inginer și constructor al podului de peste Dunăre la Cernavoda.

Dela Academia romină. Dl Gr. Antipa a fost ales membru corespondent al Academiei, în locul d-lui Mrazec, care acum e membru ativ. Premiul Adamachi s'a distribuit astfel: dl D. F. Caian, 500 lei, pentru lucrarea: »Historicul orașului Focșani«; dl Dr. M. Cimpeanu, 1000 lei, pentru lucrarea: »Încercare de psihologie militară individuală și colectivă«; dl Pompiu Eliade, 2000 lei, pentru lucrarea: »Histoire de l'esprit public en Roumanie au XVIII siecele. L'occupation turque et les premiers princes indigenes (1821-1829)«; și dl Stefan Nicolaescu, 500 lei, pentru lucrarea: »Documente slavo-romine cu privire la relațiile Țării Rominești și Moldovei cu Ardealul, în secolul al XIV și XV«.

Un ordin circular în afacerea răscoalilor din România. Dl Ioan I. C. Brătianu, ministru de interne al Romîniei a trimis următorul ordin circular tuturor prefectilor, din țară: »Din interogatorul arestaților ca instigatori la răscoale, s'a constatat că unor indivizi și chiar unor țărani li se da de către locuitorii răsculați numele de »studenti«. Vă rog ca în înțelegere cu d-l procuror local, să cercetați ee a făcut pe țărani ca să dea numele de »studenti« unor capi de bande de devastatori și incendiatori, cine erau aceia cari le dau acest nume și ce făcea pe țărani să creadă că numele de student e sinonim cu acel de »cap de bandă sau revoluționar?« Comunicindu-vă cele ce preced, am onoarea a vă ruga ca împreună cu dl procuror local, să vă îndreptați cercetările în această direcție, punînd toată stăruința spre a face lumină în această chestiune, care prezintă un deosebit interes«.

Guvernul romin pentru școalele din Macedonia. Din București se anunță, că bugetul pentru întreținerea școalelor rominești din imperiul otoman a rămas așa cum fusese întocmit de guvernul conservator. S'au făcut foarte mici și neînsemnate modificări, fără ca prin aceasta să se stingenească bunul mers al învățămîntului rominesc în Macedonia. Acest fapt este foarte înbucurător, pentru că dovedește o unitate de vederi a cercurilor politice din România în chestiunea conducerii școalelor rominești din imperiul otoman.

Inundații. Apele Tisei s'au revărsat în mai multe locuri pricinuind mari pagube. În apropierea comunei Raho apa a distrus un pod de lemn de o lungime de 80 metri și a dus cu sine depozite întregi de lemne în preț de mai multe sute de mii de coroane. Locuitori comunelor, situate pe malurile Tisei, pescuesc cu sutele obiectele aduse de apele Tisei. În comuna Raho mai multe ulițe stau sub apă.

În Sighetul-Marmației esundările Tisei au pricinuit de asemenea mari pagube. Drumul de țară între Sighetul-Marmației și localitatea Tisa-Luk e inundat, de asemenea și drumul de țară, care duce la Slatina. Numeroase case de lemn au fost luate de apă.

Din România vin deasemenea știri neliniștitoare cu privire la creșterea apelor Dunării.

Prefectura județului Ialomița a încu-noștiințat telegrafic ministerul de interne că din cauza apelor mari ce au venit, toată balta Dunării a fost inundată și a înconjurat vitelile locuitorilor din comunele Petroși și Vlădeni din acel județ.

Ministerul romin de interne a intervenit telegrafic la ministerul de războiu ca să ia măsurile necesare pentru salvarea vitelor înconjurate de apă.

Turburări țărănești în Basarabia. Se anunță din Odessa, că în districtul Hotin (Basarabia) lingă frontiera Rominei, au isbucnit desordine agrare. Au fost trimise trupe la fața locului. Guvernul a publicat o proclamație, prin care declară că cu prilejul apropiatelor sărbători nu vor fi tolerate desordinele. Orice încercare de a turbura liniștea va fi pedepsită cu severitate.

Fusiune. La începutul săptămîinii trecute s'a petrecut în România un eveniment politic de mare însemnătate prin fusiunea celor două partide conservatoare. De opt ani de zile acest partid se împărțise în două. O parte a partidului (vechii conservatori) stăteau sub șefia d-lui Gr. G. Cantacuzino, iar o altă parte (juniniștii) se uniseră sub șefia d-lui P. P. Carp. Trătirile, cari s'au urmat mai întiu între o parte a fruntașilor acestor partide, au avut succesul dorit, proclamîndu-se Marti împreunarea celor două partide sub șefia d-lui P. P. Carp. Acest eveniment a fost adus la cunoștința țării prin următorul comunicat publicat în ziarele partidului și iscălit de d-nii G. G. Cantacuzino și P. P. Carp.

În fața grelelor împrejurări, prin care trece țara în urma răscoalilor țărănești, și tață de pericolul social care o amenință, subsemnații ne-am înțeles să facem concentrarea conservatoare menită a apăra interesele superioare ale țării, periclitate prin propaganda socialistă, care a sdruncinat temelile ordinii noastre sociale. Spre acest sfîrșit a rămas stabilit între noi, că dl P. P. Carp este de acum înainte însărcinat cu direcțiunea partidului conservator.

Schimb de crime. — În schimbul crimelor și incendiilor făcute de bandele bulgare în două sate din ținutul Porociei, bandele sîrbești au intrat în Samacov, un sat bulgăresc din Chiciova și în Oreoveți, sat la o depărtare de un ceas de Perlepe. Din cel dintîi au luat zecce oameni, iar din cel de al doilea numai patru. La omorîrea citorva oameni și incendierea citorva case din satul Lisula de o bandă bulgărească, bandele grecești au vroit să răspundă, în acela-i chip, atîcind satele Cristofori și Cucurceaoni de lingă Bitolia. Aici n'au reușit să pătrundă, fiind respinși de locuitori, cari stau neadormiți. Au reușit însă să intre în satul Bareșani, omorînd un tînăr căsătorit de o săptămîină și să incendieze patru case.

Generalul japonez Kuroki în America. Generalul Kuroki a sosit în orașul Victoria (Columbia engleză) și a fost primit în mod foarte cordial de către autorități.

Asasinarea primarului romin V. Nicolceanu. În ziua de 10 c. cunoscutul efor al școalei romine din Belcamen V. I. Nicolceanu, a căzut victimă comitetului grecesc chiar în mijlocul Bitoliei. Pe la oarele 12 a la turca, în amurgul serei, se ducea dela consulatul rominesc spre otelul, unde trăsese în gazdă. Cum a trecut mai jos de otelulul grecesc și alături de casa d-lui C. Metta, cancelarul consulatului rominesc, un criminal iese din poarta farmacistului Ciopi, descarcă într'insul un foc de revolver și se face nevăzut.

Victima, deși glonțele îi intrase dela spate și i-a perforat abdomenul, a avnt putința să umble pină la casa d-lui L. Duma, inspectorul școlar. De aici a fost ridicat și dus la Hanul Vinului, unde și-a dat sufletul pe la oarele 4

Declarare.

Cătră onorata redacțiune a organului »Apararea Națională«. Rog să binevoiți a publica în coloanele prețuitului D-V. ziar următoarea scrisoare adresată, cătră redacțiunea gazetei »V. P.« :

Onorată Redacțiune !

Pe baza §-lui 19 al legii de presă rog să binevoiți a publica următoarea rectificare :

Relativ la »Scrisoarea deschisă din Suceavă« publicată în numărul 21 al »Voinței poporului« din 9 Mai a. c., trebuie să declar că :

1. Nu este adevărat că aș fi usurpat epitropia asupra tuturor Românilor bucovineni și în special asupra alegătorilor români din orașele Rădăuț-Suceava-Sirete ;

2. nu este adevărat că fără nici o autorizare aș fi încheiat un pact cu »Bund der Deutschen« al cărui șef e dl prof. univ. Dr. Skedl și cu partidul Ovriilor de sub șefia avocatului Dr. Benno Straucher ; precum. nu este adevărat că

3. aș căuta prin poziția mea de profesor universitar și de președinte al partidului național, să influențez pe alegătorii români din orașele Suceava Rădăuț-Sirete să voteze pentru aprigul romanofag Skedl.

Ci adevărat este că

1. de președinte al partidului național am fost ales cu unanimitate de voturi chiar contra voei și dorinței mele la insistența amicilor mei personali în adunarea constituită a membrilor designați la memorabilul meeting din 21 Faur, la care au participat 4000 reprezentanți ai națiunii romine ; că

2. compromisul electoral cu Dr. Skedl a fost încheiat în urma concluzurilor luate în ședințele plenare ale comitetului național din 29 Faur și 2 Aprilie a. c., ședințe, la care au luat parte reprezentanți ai tuturor comitetelor naționale districtuale și în special președintele și reprezentantul comitetului național districtual din Suceava, vicepreședintele tribunalului dl A. Pridie și după ce dl Skedl a dat declarațiunile necesare privitoare la pozițiunea sa față de adunarea ținută pentru Ovrii din România și a telegramii expedite cătră Maiestatea Sa Regele Carol și le-a și publicat atit în »Bukowiner Deutsche Zeitung«, organul »Bund der Deutschen« cit și în organul »Apararea Națională« ;

3. compromisul l'am încheiat eu nu ca persoană privată sau ca aspirant la deputație, ci ca president al partidului național, la autorizarea acestui partid, ale cărui decizii imi încuibă ale aduce la îndeplinire. În o epistolă privată adresată d-lui Dr. I. Luția, avocat în Suceavă, prin care i-am adus la cunoștință condițiunile pactului cu Skedl, că adevărat D-sa se obligă a se întrepune cu toată puterea și autoritatea sa de deputat împreună cu ceilalți deputați români pentru introducerea de clase paralele romine la gimnaziul din Rădăuț și a promova după cum se cere dela un deputat al unor orașe cu populațiune mixtă interesele populațiunii rominești pe toate terenele, în scrisoarea amintită am observat, că d-nii alegători români din orașele aceste trei au nu numai dreptul, dar și datoria, a-i pune candidatului Skedl încă și alte condițiuni, cari vor avea a corespunde necesităților concrete rominești din aceste orașe.

Cernăuți în 11 Mai 1907.

Cu stimă :

Dr. Stefan Saghin,
prof. univ.

Din caleidoscopul politic.

Îi știți voi pe Florică ? De nu, eu Vi-l descriu : Cînd s'a născut și unde, n'o spun, căci nu o știu ; În lexiconul mare de Brockhaus l-am căutat, Dar spre a mea durere nimic n'am aflat ; Și-am cercetat brisoave ; și cărți cu buche mari Și-am întrebat și dascăli și fel de cărturari De nașterea lui Floarea, cumnat cu Aurel, Acela care-n lume pe nim' n'are la fel. Și n'am fost eu în stare să aflu ce vroeam ; De scrîba asta mare cu gîndul mă purtam Să-mi curm chiar și vieața, să-mi svirl condeiu'n foc Sau să mă duc în lume acum, chiar azi, pe loc. În fine însă mie, celui ce scriu aceste Îmi vine-n 'neale-o »Zină« frumoasă ca'n poveste Și dîndu-ne la vorbă, am înțeles de'ndată, Că totdeauna află acela care cată.

Aceasta »Zină« mindră, înaltă măiestoasă Prin sicul ei de lume, purtarea ei frumoasă Ajunse ca să pună a ei minută mică Pe Titi și pe Uțiu, pe Costea și Florică, Cu-un vicleșug ce-l pusă în praxă frumșel, De-a deveni și »Zină« și »mindra« lui-Aurel. Înțelegînd cu'ncetul ori ce secret avea »Familia« întreagă, chiar natural era Ca să'ntelegă dînsa ah ! mindră, frumșică Secretul cu venirea în lume-a lui Florică.

Șezînd de tot aproape, de partea mea cea stingă, Și-obiceiu-i vecinic, — cercînd mina să-mi strîngă, Îmi șopti cu voacea-i sonoră 'ncetinel Ce dînsa 'nțelese direct dela-Aurel : Florică a Lupoiei, luceafărul din țară Nu e născut cum credeți, voi cei ce stați afară De noi, își membri falnici, din piața teatrală Florică a Lupoiei, al nostru falconier, Veni — o jur pe cruce — direct chiar dela cer La anul una mie opt-sute și vr'o cinci În sumăș și cușmă, ciobote și opinci. De 'ndată ce venise și tata lui și mama, Care de a sa venire prea bine nu-și da sama, Au înțeles că dînsul cu acest odor venit În lume nu au lucru, nemiță de muncit, Căci Floricuța tati, a mamei bujorel, Incalcînd cu grabă un falnic, gras purcel, A și pornit-o 'ngoană, la fugă tot prin sat, Încît chiar și vecinii de el sau minunat. Știa drăguțul mamii a călări prea bine, Știa și porci-a paște, și caprele haine, Paștea și bobocii, ba și vr'o cițiva miei. Ce bucurie mare la toți, la toți ai săi !

Și într'o zi venise o vrăjitoare 'usat Care de Floricuța cu ochii cum a dat, Pe mama și pe tata îi trage la o parte Și — zice cătră dînsii : o țiruță carte Acest făt de va știe, o jur pe-a mea ulciă Că în curînd chiar lumea are să-i fie mică.

Și 'nțelegînd bătrîni asta destăinuire Și-au pus de gînd să-și calce chiar și pe a lor fire Și cu alaiuri, plînsuri și bocete, cîntări, După mai multe zile de praznic cu mîncări Pe drăgălașul Floarea l'au dus la școala 'ntîrg. La școala cea mai mare, cu limba latinească Și cu geografia și limba cea grecească. Și vrăjitoarea — avusechiar drept, cînd ea a zis, Că lui Florică 'n lume îi este ba chiar scris Că certe de va știe o să ajungă mare, Căci nici cortel, nici haine, ba chiar nici-o mîncare Deacasă dela mama lui nu-i mai trebuia, Florică — acestea toate el și le cițiga Chiar în sudoarea feței, dela colegii săi, Pe cari cu vorbe mindre, ia ca pe nătărăi, Cu chițibușuri multe, mai și cu mîncînele, Unuia promîndu-i ba soarele, ba stele, Altuia ca va pune cuvînt la profesor Să-l lase ca să treacă mai fără ajutor, — Îi nebunea de minte, și li scotea din gură Și lapte, brînză, carne, ori ce imbucătură Și haine, și ciubote și tot ce-i trebuia — Pe profesori deasemeni de nas el îi purta Căci ei crezînd că Floarea fiind sârman lipit Din cauza lipsei sale venea nepregătît La școala și de milă toți prime-i dăruia, Pin ce la urma urmei matura a făcut. Acuma pe Florică, acum să-l fi văzut !

Precum facu țiganul, ce ajunsese împărat, Dintii pe al sau tată de un pom la spinurat, Așa și bujorelul, al mamei Floricică, De tata și de mama a ști nu vrea nemiță. Apoi pe rînd și cușma și sumășul său Și opineuța moale le-aruică în părău Și-și pune-n cap jobeul, pe mină mînușele, Și ghete în picioare, pe degete inele Și vorbe de acasă, l'al mamei dulce glas, În schimb cu cea »nemțască« îi zice bun remas. Se prefăcu flăcăul diatr'un țaran romin Drept într'o pocitură de un străin păgîn. Colegii săi din școală el nu mai vrea a-i ști Îi ocolește parcă pe lume n'ar mai fi. În schimb el își alege colegi de cei cuconi

Colegi din boerime, din grofi sau din baroni Cu care apoi se plimbă pe strade prin grădini ; Se duce și prin birturi, ce-s pline de străini, Ca doar l'ar videa lumea, că el acum e alt.

O cînte deosebită Florică atunci simția Dacă vreun colegă, boer, îl invita Și îl poftea să vie la dînsii chiar acasă. Atunci pe Floricuța, ce față luminoasă Și fericită strașnic, atuncea el făcea Să-l fi văzut fîrtate, nu l'ai mai fi uitat : Era fudul și mindru, și-așa de inginfat Încît, c'acuşi din piele, cu totul o să-și iasă, La fiecare-atuncea de sirg i-se părea. . . Și zău boierii adese pe-acasă îl lua Una căci el de dînsii nici cînd nu se lăsa, Altă că toți văzîndu-l că-i prizărit și mic Credeau că de trei zile nu a mîncat nimic. Și Floricuța nostru mergea bun bucuos, Cu toate că acolo numai un os de ros Îi aruncau la masă ; și nici că se putea Să facă'n altă formă, căci Floarea nu era Cu dînsii 'ntro odaie, cu dînsii la o masă, Ci el, singur, de-oparte mîncea în altă casă Și zău pentru ist lucru mai multe să le facă Era Florică'n stare, lor numai să li placă ; Ar fi fost chiar în stare și blidele-a spăla Și pe boer în somnu-i de gize-al apăra.

Dar nu cumva să rideți sau să gîndiți vr'odată Că politica asta poate ne cugetată A fost de-al nostru falnic și ager ciocoies De loc ! El nu odată, pe cînd în sumăș Paștea purcei acasă, el vecinic o zicea : Acela numa'n lume puteva 'nainta Cu cei dela putere, cu cei mai mari și tari Cu cei ce au avere, ba chiar cu cămătari Va face legătură, lor o să se 'nchine, Acela 'nlumea asta, va trăi foarte bine. . . Condu de-aceasta dogmă, condus de-acest credeu, Florică'n doru-i mare de-a 'nainta mereu De al său tată, mamă, mătușe și surori, De moș și de bunici, ba și de frățiori S'a lepădat cu totul, uitării el i-a dat, De ei ca să remiie în veci n'espărat. Căci știți doar ce rușine pentru'n ciocoi bălțat Să-i zici că el țî-i rudă, că ești cu el din sat.

Astfel Florică-a Lupoiei, să treacă înainte, În rivna sa cea mare, în dorul său fierbinte, Imprăstie în lume, o spune pe afară, Că el e rudă-aproape cu totul ce-i în țară Mai mindru, mai puternic, mai brav, mai haut volé Și ca s'o creadă lumea, își pune și un »de« Intre Florica mamei și-a tatei pușor ; Căci, își zicea în sine : așa mult mai ușor Așa ajung la țîntă, la cîntea ce-o aștept. Și zău că și aice »de Lupo« avu drept Căci fără multă trudă, dar cu mai mult alai Se face Floarea doctor măreț ca și un erai. Și-odată-ajuns aicea pășeste tot 'nainte Pe scara de mîrire, cu toate că de minte La Flare-a Lupoiei vorbă nu prea putea să fie, Dar pentru-aceea cu-atita mai multă-obrăznicie Decît la individul, pe care-l ia-i la masă, Și, după ce-l primise-și, din propria ta casă, Afară să te deie, puterile-și inchină. Așa un scai, un vierme, o hidă mărăcină Priu lingușiri viclene și sărutări de mină La cei ce au puterea, la cei ce sint stăpîni În fine isbutește s'ajungă'n minister Ș'apoi în scurtă vreme în țară consilier.

În vremea asta însă Florică n'a uitat Că nu e bine'n lume să fii neînsurat Și că la nime inca o zestre cit de mare, Sau dacă nu e zestre, un socru, soacră, care Îți poate da concursul, întreg sprîjinul său Nainte să te mile, să fii ce nătărău, — Nu a stricat ; deci dară s'apucă de cătat Prin primele famili ce'n țară s'au aflat A sa consoartă. — Eacă ! și-aici Florică-al meu Avu, ca'ntodeauna, mai mult noroc, zic zău Decît avuse minte. Căci Floarea izbuti Într'o familie mare și veche-a se vîri Ca ginere'n casă.

Așa de bine frate, încît ideea-i vine Că n'ar strica bujorul să capete-un mandat La camera'n Viena, al țării mare sfat.

Ce chițibușuri puse Florică în mișcare Ca să ajungă-acolo ce fel de agitare Ca deputat ce țîntă avu, — ce-a isprăvit Cum a condus poporul romin din astă țară Cum preoțimea noastră o ține de ocară Oum redactează însuș gazeta cea sublimă Cărei toți mitocanii, birjarii se inchină Cum trage totul mare ce-avem drept în noroiu Voiu spune-o altădată, voiu spune mai de-apoi Vegri.

A ajuns la cînte deosebită »Voința Poporului« prin numărul său festiv de sf. Paști. La stăruința marelui filolog

Sanovici Chis. care întreține strînse legături cu »Familia«, acest număr se va atașa tuturor bibliotecilor din țară și străinătate. Va concura chiar la anul viitor la premiul Năsturel dela Academia romină.

Și are drept s'o facă ; căci Wolf Blümale a dat earăși dovadă de capacitatea sa în ale sudalmelor și injurăturilor ; s'a întrecut chiar pe sine însu-și.

Cum nu-ți trăește tata și mama, să vadă că Floricuța 'al lor, bujorelul lor, a ajuns primul romin din țara rominească 'în ale sudalmelor, mitocaniilor și injurăturilor.

Și la mai mare vere.

Filosofia și politica sint două lucruri, cari nu se potrivesc la olaltă. Hajdău a fost Hajdău și marele savant filolog, cit s'a ocupat numai cu filologia.

Cum a început a se amesteca în politică, a uitat de filologie.

Și profesorul gimnasial Iancu cav. de Cuparenco a fost profesor pînă în de mult ; de citeva zile însă s'a făcut și politician ; a scris adecă pe toți Mazilii și Rezeșii să voteze la alegerile din 14 l. c. numai pentru Oberbereznicul.

Dă sama d-le profesor : Hajdău tot Hajdău a remas și dupre ce intrase în lupte politice, pentru că... dă... pentru că... era Hajdău. Dar D-ta ? D-ta ești numai... Cuparenco și politica o să-ți înghită... filosofia... nu prea mare. Cunoști d-le profesor proverbul »Nu-ți baga nasul, unde nu-ți fierbe oala ? !

La săvîrșirea actului sfințirii bucatelor de sf. Paști un țaran puse între bucatele ce aveau să fie sfințite și un număr din »Voința poporului« care încă fu sfințită, se vede pentru prima dată. La întrebarea preotului »ce va să zică asta« țaranul a răspuns : am pus'o, d-le părinte, s'o sfințești și pe »V. P.« că doar li-a da Dumnezeu redactorilor ei mîntea de care au lipsă.

»V. P.« ni face cînte deosebită zicînd că »în ultimul nostru număr am aflat o viclenie«.

Noi la rîndul nostru asta despre »V. P.« n'o putem spune.

Nu-i vorbă și noi cetim cînd și cînd »V. P.« dar afară de gogomăni, sudalme și injurăture în ea nu putem afla nemiță ; doar ca să mai vorbim și de iconițele din ultimele 2 numere, iconițe cari fac »V. P.« și autorului lor cînte deosebită.

Semne rele și pentru reușita lui Aurel în Cimpulung. »Din toată agitația«, zise el înainte de citeva zile în o cafenea din Cernăuț, unde venise înadins ca să poată schimba puțin felul băuturilor »vād că m'am ales că am remas material ruinat, corporal am devenit alcoolic, ear deputat voi fi în lună.

Ne temem și noi d-le Aurel, că și de astădată și se vor implini cuvintele pro-rocite.

Învățătorul Mitric din Crasna — ca să impuie oamenilor cînd agitează pentru Cuparenco — s'o provoacă la titlul său de »oficer«. D-le Mitric ! fii precaut, căci dacă aud sficiile militare competente, n'ai să te lauzi lung timp cu titlul de »oficer«.

Un alt învățător tot din Crasna zice »Eu știu că Cuparenco îi un prost și nu-i de asemănat cu Isopescul, dară el ni-a făgăduit, că ni-a da învățătorilor lefe mari și de aceea agitez pentru dînsul«. Aferim convingere ! Ți-ai cumpărat o pungă mare d-le democrat ?

AVIS.

Prin aceasta se aduce la cunoștință generală, că

Biroul „Însoțirii de economie și credit“

se află cu **1 Mai 1907**

în casa D-lui Titus cav. de Onciul, Rothkirchgasse 22, lângă teatrul cel nou.

Direcțiunea.

Prăvălia B. Baltinester iun., Cernăuț

Telefon Nr. 301

Strada Enzenberg Nr. 3.

Telefon Nr. 301

aduce respectuos la cunoștință sosirea celor mai noi articoli pentru primăvară.

Deposit de mărfuri din fabricele c. r. de curte:

Pălării: Fabrica lui I. Heinric Ita, Viena; Iosif Pichler și fii, Graz;

Păpucării: Fabrica lui Anton Capek, Viena; F. L. Popper, Chrudim.

Fabricatele cele mai fine din țară și străinătate:

Pentru dame și copii:

Păpucării
Pălării
Mănuși
Umbrele și parapleuri
Tășcuțe și punguțe
Călțuni
Peptene și perii de cap
Calțavete

Briie
Capuțe
Haine și jachete pentru copii
Jupone de dame (Damen Jupons)
Parfumuri, soponuri etc.
Revolvere, Utensilii de vînat
și munițiune.

Pentru domni:

Lingerie
Pălării de pîslă și jobenuri
Legători de git
Mănuși
Ghete
Pantofi
Bețe și parapleuri
Batiste de nas

Cepuțe
Pachioște
Ciorapi
Articole pentru călătorie,
sport și Tenis și ghete pentru Tenis
Punguțe și tășcuțe pentru bilete
de visite, scrisori și monede

👉 **Cetiți și abonați „Apărarea Națională“.** 👈

SCHMIEDT & FONTIN

◆ **magazin cu drogue, chemicalii, vâpseli și parfumerii.** ◆

Strada principală Nr. 12. CERNĂUȚ, Strada principală Nr. 12.

Centrala: str. principală Nr. 12. — Filiale: str. principală Nr. 2 și str. primăriei Nr. 10. — Sucursală la Cimpulung.

Toate feliurile de mărfuri de farmacie concese droguștilor.

Preparate nutritive pentru copii și bolnavi.

Contra tusei și răgușelei:

Bomboane de Aibisch, de salmiac și de malț și din extract
de ceapă, pastile de Ems.

Specialități neîntrecute pentru stărpirea insectelor, guzanilor
și a șoarecilor, soluții de aur și argint în calitate superioară.

Toate feliurile de articoli de fotografie. Săpunuri de toaletă
din țară și străinătate.

Cernele, ceară roșie, culori și vâpseli, utensilii pentru desemn și pictură

Pentru pictură în email: Obiecte de ton, palete, vâpseli pentru
email și toate celelalte utensilii.

Pansamente medicale. ☺ Saltele pentru paturi.

Pentru băi: pucioasă, bile feruginoase, sodă, coajă de stejar,
sare de mare, extract de conifere, sare de Franzenthal și de
nămol feruginos etc.

Requisite de feliurite feresteie mici.

Săpunuri renumite, scrobeală, sineală, sferi pentru uscatul
●● rufelor și cerneală pentru a semna rufele. ●●

Comandele din provincie se efectuează repede.

Catalogul prăvăliei și cartoane cu mostre de vâpseli la dispoziția interesenților

În interesul promovării industriei casnice cât și al artei indigene, comitetul țării hotărâse de a înființa un

Bazar permanent,

care se va întocmi în timpul proxim în

Cernăuț, strada domnească Nr. 11.

În bazarul acesta se vor espune spre vânzare:

1. Obiecte furnizate de către toate școalele industriale ale țării cit și obiecte furnizate de către absolvenții acestor școli;
2. Obiecte de industrie casnică;
3. Obiecte de artă espuse din partea artiștilor indigeni cit și
4. în decomun alte obiecte de felul acesta cari pot fi espuse spre vânzare.

Direcțiunea bazarului primește obiectele menite pentru vânzare în comisiune, se poate însă, fiind aceste din partea furnizorilor oferite cu un preț convenabil, ca să le și cumpere spre a le vinde mai departe.

Comitetul țării se adresează către toți conlocuitorii țării, către venerabila preoțime, către p. t. învățătorime cât și către diferitele societăți ale Damelor cu rugămintea de ai acorda comitetului țării prin îndrumarea singuraticilor furnisori sprijinul recerut la întreprinderea aceasta, care are numai scopul de a promova industria indigenă.

Deslușiri în afacerile aceste, se pot primi din partea direcțiunei atelierului țării pentru țesut, Cernăuți strada Lumei-nouă Nr. 10 cât și din partea domnului V. KESCHMANN, concipist la comitetu țării.

Mulțămită publică.

Din incidentul trecerii din viață a mult iubitului nostru soț, resp. tată și socru, a d-lui consilier guvernial

Dr. EDUARD REISS

oficer al ordinului Francisc Iosefin, primar și cive onorar al capitalei Cernăuț, avocat etc.

ni-au sosit din întregul oraș și din întreaga țară atâtea dovezi de condolență sinceră, încît nu sîntem în stare de a mulțami fiecăruia, care a încercat să ne consoleze în aceste momente de durere.

Rugăm deci a primi mulțămitele noastre cele mai profunde pe această cale.

Adînc pătrunși ni reamintim serviciul măreț funebral înaintea templului israelitean, înaintea palatului filarmonic, în hala de ceremonii de pe cimitir și aducem d-lui rabiner superior Dr. Rosenfeld, d-lui viceprimar al capitalei, baronului Felix Fürth, consilierului guvernial Dr. Basil de Duzinkiewicz, inspectorului școlar al țării d-lui Dr. Pawlitschek, d-lui rabiner Weiss, presidentului comunității culturale d-lui Dr. B. Straucher și presidentului camerei avocațiale, d-lui Dr. H. Kiesler pentru cuvintele lor consolătoare cele mai profunde mulțămite.

Asemenea binevoescă a primi mulțămite tot atît de profunde venerabilul cler, dl president al țării, înaltul comitet al țării, comitetul comunal, reprezentanții tuturor autorităților, funcționarii dela magistratul orașănesc, dl general de Eckhardt cu întregul corp ofițeresc ai reg. 41 și 22 de inf. 10 de Husari, al comandai de gendarmerie, reprezentanții camerei de comerț și meserii, a casei parsimoniale, al căilor ferate, pompierilor și a tuturor celorlalte corporațiuni.

C e r n ă u ț, la 4 Mai 1907.

Adînc întristata familie.